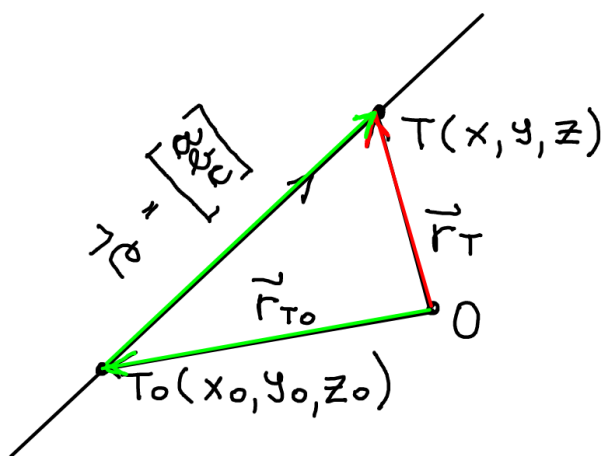

PREMICE IN RAVNINE

Premice

$$\vec{r}_T = \vec{r}_{T_0} + t \cdot \vec{a}$$

$$t \in \mathbb{R}$$

vektorska oblika
enačbe premice

$$\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x_0 \\ y_0 \\ z_0 \end{bmatrix} + t \begin{bmatrix} a \\ b \\ c \end{bmatrix}$$

$$\begin{aligned} x &= x_0 + ta \\ y &= y_0 + tb \quad t \in \mathbb{R} \\ z &= z_0 + tc \end{aligned}$$

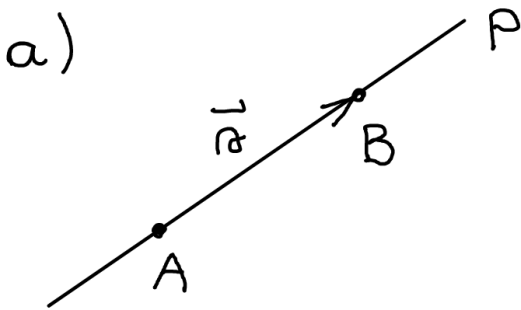
parametrična
oblika

$$(t =) \frac{x - x_0}{a} = \frac{y - y_0}{b} = \frac{z - z_0}{c}$$

kanonična oblika

1. Dane so točke $A(3, 2, 0)$, $B(2, 1, 2)$ in $C(4, 1, 6)$.

- Določi premico p skozi točki A in B . Njeno enačbo zapiši v vseh treh oblikah.
- Ali so točke A , B in C kolinearne?
- Poišči točko D na premici p , tako da bo vektor $\overrightarrow{CD}$ pravokoten na p . Nato določi razdaljo med točko C in premico p .
- Poišči zrcalno sliko C' pri zrcaljenju točke C čez premico p .
- Poišči točki P, Q na premici p , tako da bo $CPC'Q$ kvadrat.

$$\vec{r} = \vec{r}_A + t \cdot \vec{a}, \quad t \in \mathbb{R}$$

$$\vec{a} = \overrightarrow{AB} = \vec{r}_B - \vec{r}_A =$$

$$\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ 2 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 3 \\ 2 \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 2 \end{bmatrix}$$

$$\vec{r} = \begin{bmatrix} 3 \\ 2 \\ 0 \end{bmatrix} + t \cdot \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 2 \end{bmatrix} \quad t \in \mathbb{R}$$

vektorska oblika

$$\begin{aligned} x &= 3 - t \\ y &= 2 - t \quad t \in \mathbb{R} \\ z &= 2t \end{aligned}$$

parametrična oblika

$$t = \frac{x-3}{-1} = \frac{y-2}{-1} = \frac{z}{2}$$

kanonična oblika

b) A, B, C so kolincarne, če ležijo na isti premici

$C(4, 1, 6)$ → vstavimo v kanonično oblike premice skozi A in B

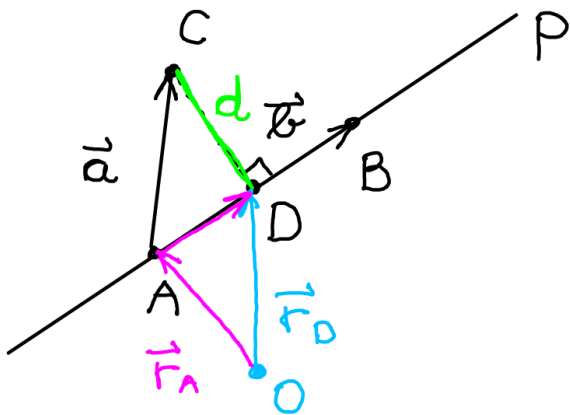
$$\frac{4-3}{-1} = \frac{1-2}{-1} = \frac{6}{2}$$

$$\begin{matrix} \parallel & \parallel & \parallel \\ -1 & 1 & 3 \end{matrix} //$$

→ točka C ne leži na premici skozi A in B

↓
točke A, B in C niso kolincarne

(c) Poišči točko D na premici p , tako da bo vektor $\overrightarrow{CD}$ pravokoten na p . Nato določi razdaljo med točko C in premico p .

$$\vec{r}_D = \vec{r}_A + \overrightarrow{AD}$$

$$= \vec{r}_A + \text{proj}_{\vec{p}} \vec{a}$$

$$\vec{a} = \overrightarrow{AC} = \vec{r}_C - \vec{r}_A =$$

$$= \begin{bmatrix} 4 \\ 1 \\ 6 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 3 \\ 2 \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 6 \end{bmatrix}$$

$$\vec{p} = \overrightarrow{AB} = \vec{a} = \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 2 \end{bmatrix}$$

$$\text{proj}_{\vec{r}} \vec{a} = \frac{\vec{a} \cdot \vec{r}}{|\vec{r}|^2} \cdot \vec{r} = \frac{1(-1) + (-1)(-1) + 6 \cdot 2}{(\sqrt{(-1)^2 + (-1)^2 + 2^2})^2} \cdot \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 2 \end{bmatrix}$$

$$= \frac{12}{6} \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 2 \end{bmatrix} = 2 \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -2 \\ -2 \\ 4 \end{bmatrix}$$

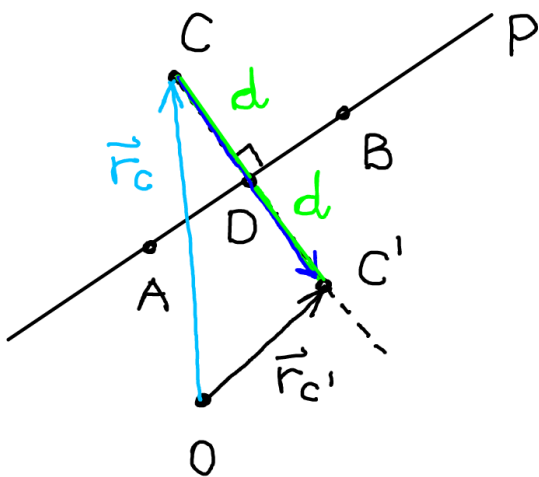
$$\vec{r}_D = \vec{r}_A + \text{proj}_{\vec{r}} \vec{a} = \begin{bmatrix} 3 \\ 2 \\ 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} -2 \\ -2 \\ 4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 4 \end{bmatrix}$$

$$D(1, 0, 4)$$

$$d = |\vec{CD}| = \sqrt{(-3)^2 + (-1)^2 + (-2)^2} = \underline{\underline{\sqrt{14}}}$$

$$\vec{CD} = \vec{r}_D - \vec{r}_C = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 4 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 4 \\ 1 \\ 6 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -3 \\ -1 \\ -2 \end{bmatrix}$$

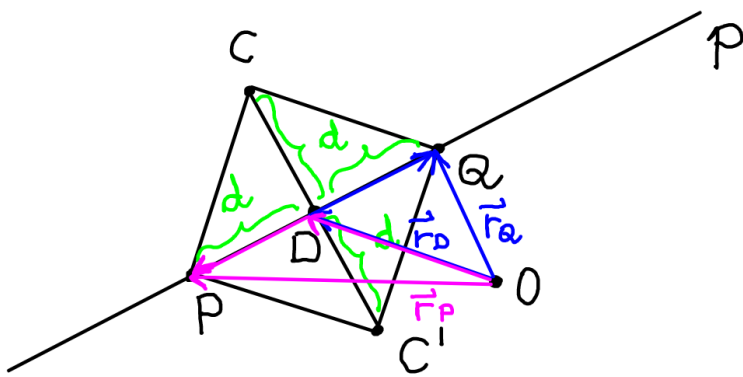
(d) Poišči zrcalno sliko C' pri zrcaljenju točke C čez premico p .

$$\begin{aligned} \vec{r}_{C'} &= \vec{r}_C + 2 \cdot \vec{CD} = \\ &= \begin{bmatrix} 4 \\ 1 \\ 6 \end{bmatrix} + 2 \cdot \begin{bmatrix} -3 \\ -1 \\ -2 \end{bmatrix} = \\ &= \begin{bmatrix} 4 \\ 1 \\ 6 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} -6 \\ -2 \\ -4 \end{bmatrix} = \\ &= \begin{bmatrix} -2 \\ -1 \\ 2 \end{bmatrix} \end{aligned}$$

$$C'(-2, -1, 2)$$

(e) Poišči točki P, Q na premici p , tako da bo $CPC'Q$ kvadrat.

$$\vec{r}_Q = \vec{r}_D + \overrightarrow{DQ}$$

$$= \vec{r}_D + \sqrt{14} \frac{\vec{r}_Q}{|\vec{r}_Q|}$$

vektor v
smerni $\vec{a}$
dolžine 1

$$= \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 4 \end{bmatrix} + \sqrt{14} \frac{\begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 2 \end{bmatrix}}{\sqrt{6}} =$$

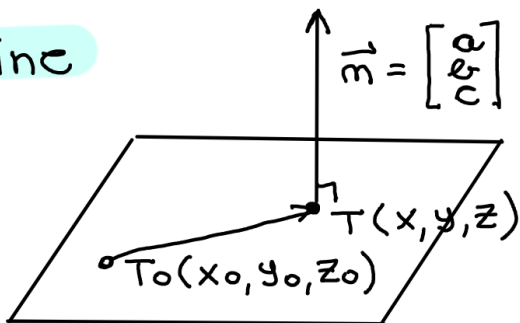
$$= \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 4 \end{bmatrix} + \sqrt{\frac{14}{6}} \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 2 \end{bmatrix} =$$

$$= \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 4 \end{bmatrix} + \sqrt{\frac{7}{3}} \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 2 \end{bmatrix}$$

$$\vec{r}_P = \vec{r}_D - \sqrt{14} \frac{\vec{r}_Q}{|\vec{r}_Q|}$$

$$= \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 4 \end{bmatrix} - \sqrt{\frac{7}{3}} \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 2 \end{bmatrix}$$

Ravnine

$$\vec{n}_l \perp \vec{T_0T}$$

$$\vec{n}_l \cdot \vec{T_0T} = 0$$

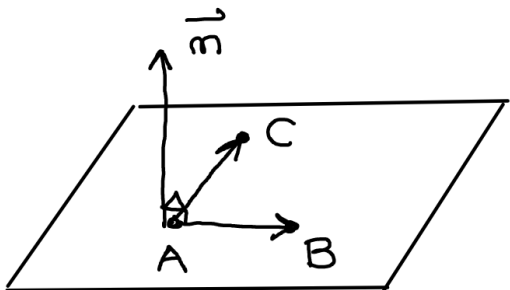
$$\begin{bmatrix} a \\ b \\ c \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} x-x_0 \\ y-y_0 \\ z-z_0 \end{bmatrix} = 0$$

$$\begin{aligned} a(x-x_0) + b(y-y_0) + c(z-z_0) &= 0 \\ ax - ax_0 + by - by_0 + cz - cz_0 &= 0 \\ ax + by + cz &= ax_0 + by_0 + cz_0 \end{aligned}$$

$$\vec{n}_l \cdot \vec{r}_T = \vec{n}_l \cdot \vec{r}_{T_0}$$

$$\vec{n}_l \cdot \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \vec{n}_l \cdot \vec{r}_{T_0}$$

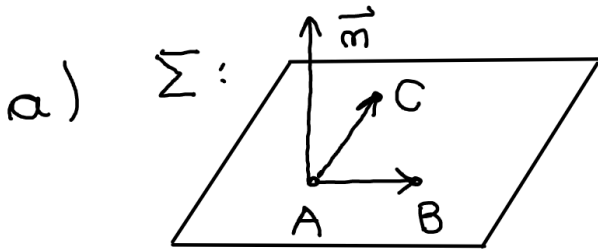
enačba ravnine

$$\vec{n}_l = \vec{AB} \times \vec{AC}$$

2. Dane so točke $A(2, -3, 6)$, $B(-4, -1, 6)$, $C(2, -1, 9)$ in $D(1, 2, -1)$

- Poišči enačbo ravnine Σ , ki gre skozi točke A , B in C .
- Poišči enačbo premice p , ki gre skozi D in je pravokotna na ravnino Σ .
- Izračunaj presečišče premice p in ravnine Σ .

$$\vec{AB} = \vec{r}_B - \vec{r}_A = \begin{bmatrix} -4 \\ -1 \\ 6 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 2 \\ -3 \\ 6 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -6 \\ 2 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\vec{n} = \vec{AB} \times \vec{AC} =$$

$$\vec{AC} = \vec{r}_C - \vec{r}_A = \begin{bmatrix} 2 \\ -1 \\ 9 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 2 \\ -3 \\ 6 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 2 \\ 3 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} -6 \\ 2 \\ 0 \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} 0 \\ 2 \\ 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 6 \\ 18 \\ -12 \end{bmatrix} =$$

$\begin{matrix} \text{red } \times & \text{red } \times & \text{red } \times \\ \text{green } \times & \text{green } \times & \text{green } \times \\ \text{blue } \times & \text{blue } \times & \text{blue } \times \end{matrix}$

$\begin{matrix} 2 \cdot 3 - 2 \cdot 0 \\ 2 \cdot 3 - 2 \cdot 0 \\ 2 \cdot 3 - 2 \cdot 0 \end{matrix}$

$$= 6 \begin{bmatrix} 1 \\ 3 \\ -2 \end{bmatrix}$$

Enačba ravnine: $\vec{m} \cdot \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \vec{m} \cdot \vec{r}_A$

$$\begin{bmatrix} 1 \\ 3 \\ -2 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 3 \\ -2 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 2 \\ -3 \\ 6 \end{bmatrix}$$

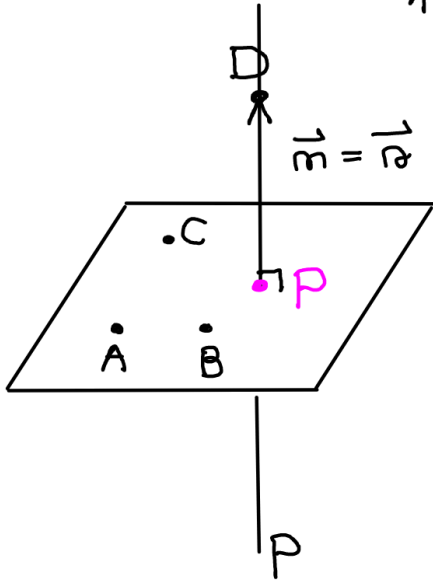
$$x + 3y - 2z = 1 \cdot 2 + 3(-3) + (-2) \cdot 6$$

$x + 3y - 2z = -19$

(b) Poišči enačbo premice p , ki gre skozi D in je pravokotna na ravnino Σ .

Ali D leži na Σ ? (NE) ←

$$D(1, 2, -1) \rightarrow x + 3y - 2z = -19$$
$$1 + 3 \cdot 2 - 2(-1) = -19$$
$$9 = -19 //$$

Enačba premice p :

$$\vec{r} = \vec{r}_0 + t \cdot \vec{m}, \quad t \in \mathbb{R}$$

$$\vec{r} = \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ -1 \end{bmatrix} + t \begin{bmatrix} 1 \\ 3 \\ -2 \end{bmatrix}$$

(c) Izračunaj presečišče premice p in ravnine Σ .

Enačbo premice preoblikujemo v parametrično obliko:

$$\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ -1 \end{bmatrix} + t \begin{bmatrix} 1 \\ 3 \\ -2 \end{bmatrix}$$

$$\begin{aligned} x &= 1 + t \\ y &= 2 + 3t \\ z &= -1 - 2t \end{aligned} \quad t \in \mathbb{R}$$

Enačbo premice p vstavimo v enačbo ravnine Σ : $x + 3y - 2z = -19$:

$$1+t + 3(2+3t) - 2(-1-2t) = -19$$

$$1+t + 6+9t + 2+4t = -19$$

$$14t = -28 \quad /:14$$

$$\underline{\underline{t = -2}}$$

Vstavimo dobljen t v enačbo premice p , da dobimo koordinate presečišča P :

$$x = 1+t = 1-2 = -1$$

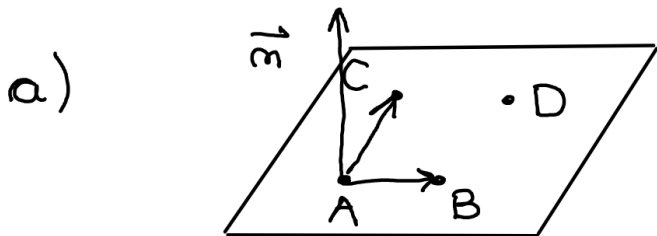
$$y = 2+3t = 2+3(-2) = -4$$

$$z = -1-2t = -1-2 \cdot (-2) = 3$$

$$P(-1, -4, 3)$$

3. Dane so točke $A(1,0,-3)$, $B(-1,0,1)$, $C(3,2,0)$ in $D(4,2,-2)$.

- (a) Prepričaj se, da vse štiri ležijo na isti ravnini. Poišči še enačbo te ravnine.
 (b) Naj bo p premica, ki gre skozi A in B , q pa premica, ki gre skozi C in D . Zakaj se ti dve premici sekata? Kolikšen je kot med njima?

Enačba ravnine skozi točke A, B, C :

$$\vec{m} = \vec{AB} \times \vec{AC} = \begin{bmatrix} -2 \\ 0 \\ 4 \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} 2 \\ 2 \\ 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -8 \\ 14 \\ -4 \end{bmatrix} = 2 \begin{bmatrix} -4 \\ 7 \\ -2 \end{bmatrix}$$

$$\vec{AB} = \vec{r}_B - \vec{r}_A = \begin{bmatrix} -1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ -3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -2 \\ 0 \\ 4 \end{bmatrix}$$

$$\vec{AC} = \vec{r}_C - \vec{r}_A = \begin{bmatrix} 3 \\ 2 \\ 0 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ -3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 \\ 2 \\ 3 \end{bmatrix}$$

Enačba ravnine: $\vec{m} \cdot \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \vec{m} \cdot \vec{r}_A$

$$\begin{bmatrix} -4 \\ 7 \\ -2 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -4 \\ 7 \\ -2 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ -3 \end{bmatrix}$$

$$-4x + 7y - 2z = (-4) \cdot 1 + 7 \cdot 0 + (-2) \cdot (-3)$$

$$\boxed{-4x + 7y - 2z = 2}$$

(4, 2, -2)

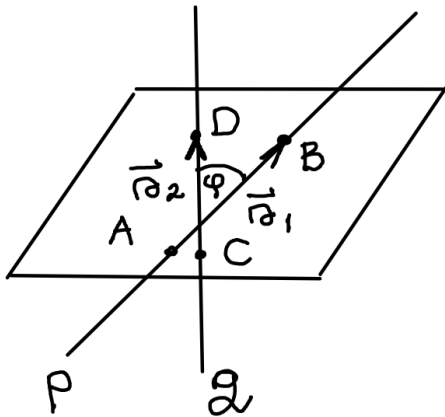
Ali D leži na tej ravnini? (DA)

D vstavimo v enačbo ravnine:

$$-4 \cdot 4 + 7 \cdot 2 - 2(-2) = 2$$

$$2 = 2 \quad \checkmark$$

(b) Naj bo p premica, ki gre skozi A in B, q pa premica, ki gre skozi C in D. Zakaj se ti dve premici sekata? Kolikšen je kot med njima?

$$\begin{aligned} \vec{r}_1 &= \vec{AB} \\ \vec{r}_2 &= \vec{CD} \end{aligned}$$

Premici se sekata, če njuna smerna vektorja nista vzporedna ($\vec{r}_1 \times \vec{r}_2 \neq 0$)

↑
premici

Kot med premicama je kot med njunima smernima vektorjema:

$$\cos \varphi = \frac{\vec{r}_1 \cdot \vec{r}_2}{|\vec{r}_1| \cdot |\vec{r}_2|}$$